

مهندس خاموشی رئیس اتاق ایران در گفتگو با رئیس اتاق آلمان:

تراز تجاری یک به هفت به نفع آلمان، قابل دوام نیست

- نسبت خرید نفت آلمان از ایران در منطقه، با نسبت فروش کالا به ایران در منطقه جنبه منطقی ندارد.
- ما نمی توانیم نفت را به کشورهای دیگر بفروشیم و با پول آن از آلمان کالا بخریم.

رئیس اتاق آلمان:

ایران و آلمان می توانند به ساختارهایی برسند که از آنها استفاده بهتری بشود

- نفت آینده روشنی ندارد. باید در زمینه تجارت غیر نفتی به پیشرفتهای تازه رسید.
- شرکتهای تازه صادرکننده میوه به آلمان تأسیس کنیم.
- آلمان جزئی از اروپای متحد است و در آینده روابط کلی ایران با اروپا بهتر از گذشته خواهد بود.
- ایران کشوری است که روی پای خود ایستاده و حتی پرداختهای بلندمدت خود را انجام داده.
- بانکهای آلمانی با طولانی کردن مدت مطالبات از ایران موافقت کردند

نایب رئیس اتاق ایران:

یا از ما نفت و کالای بیشتری بخرید یا اعتبارات بلندمدت به ما بدهید و یا به ما بگوئید چه باید بکنیم؟

دکتر شوزر، از اتاق بازرگانی و صنایع مشترک ایران و آلمان که موجب این دعوت و دیدار بود، تشکر کردند و آنرا یکی از فعالترین اتاقهای مشترک بین ایران و دیگر کشورها خواندند و افزودند: البته این امر بسیار

هیأت رئیسه اتاق و گروهی از مدیران و صاحبان صنایع و بازرگانان ملاقات و بطور تفصیل گفتگو کردند. در ابتدا آقای مهندس خاموشی ضمن خیرمقدم به هیأت آلمانی و شخص آقای

صاحبان صنایع و بازرگانان آلمان به ایران آمده بود باتفاق همراهان در اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران حضور یافت و با آقای علی نقی سیدخاموشی رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، اعضاء

ساعت ۳/۳۰ بعدازظهر روز سه شنبه ۲۶ تیرماه ۲۲ آقای دکتر فرانس شوزر رئیس کل شورای مرکزی اتاقهای بازرگانی و صنایع آلمان که برای یک مسافرت دو روزه در رأس هسبیاتی از اقتصاددانان - بانکداران و

طبیعی است که این اتاق فعالترین اتاقهای مشترک باشد زیرا که آلمان بزرگترین شریک تجاری ایران است و اتاق مشترک مذکور می باید از چنین موقعیتی برخوردار باشد.

می کند. در حالیکه انتظار ما از بهترین و مهمترین شریک تجاری مان اینست که در چنین لحظات دشواری به یاری ما بیاید. بگذارید صادقانه بگویم روند تجاری دو کشور طوری است

منطقه خلیج فارس به آلمان اشاره کرد و گفت: با وجود آنکه موضوع نفت مطلب من نیست که ارائه دهم، با اینهمه می توانم بگویم که نسبت خرید نفت شما از منطقه نسبت به فروش شما در

دو کشور تعادل برقرار شود ولی اینطور که ساختار نفت در آلمان نشان می دهد، در آینده نزدیک تغییرات اساسی در این زمینه بوجود نخواهد آمد. من همواره سعی کرده ام ترجیح دهم که نباید

عدم موازنه تجاری

رئیس اتاق ایران آنگاد بد عدم موازنه تجاری در روابط دو کشور اشاره کرد و گفت متأسفانه هنوز در مبادلات دو کشور موازنه لازم بوجود نیامده و روابط تجاری دو کشور و ارقام مبادلات شبیه خواب و خیال است. شاید شما هم با ما هم عقیده باشید که تراز بازرگانی یک به هفت، تراز قابل قبولی نیست. این تراز نامتعادل، در این مقطع که ما با بحران موضعی و مقطعی روبرو هستیم بر ما فشار بیشتری وارد

که گاه حتی در هنگامی که در مجلس شورای اسلامی لایحه مبادلات دو کشور مطرح می شود به دلیل همین عدم توازن، با عدم رای روبرو می شود. بهرحال من از این ملاقات می خواهم حسن استفاده کرده، احساسات دوستانه ای را که در روند ملاقاتها می بینم تأیید می کنم.

مسأله نفت

آقای مهندس خاموشی به مسأله صادرات نفت ایران و

مسطفه فاصله بسیار دارد. و ما نمی توانیم این مطلب را ناگفته بگذاریم که نمی توانیم نفت را بجای دیگر بفروشیم و با پول آن از کشور شما خرید کنیم.

سخنان آقای دکتر شوزر

آقای دکتر شوزر رئیس شورای اتاقهای بازرگانی و صنایع آلمان در پاسخ این قسمت از سخنان آقای مهندس خاموشی گفت: این یک مطلب قدیمی بین کشورهای ماست. من نمی خواهم بگویم نباید تلاش کرد که در مبادلات

در جهت فروش نفت خام گام برداشت. بلکه باید تلاش اساسی صورت گیرد. سیاستگزاری درباره پالایشگاهها، سیاستی است که عمدتاً در آلمان درباره آن تصمیم گیری نمی شود. ما اینک در آلمان با یک روند معکوس روبرو هستیم. قبلاً در گوشت و کنار آلمان پالایشگاههایی می ساختیم. اینک اسر پالایشگاهها در حال تعطیل شدن هستند. امکانات اندکی که وجود داشت و ممکن بود در این راه در آلمان سرمایه گذاری شود، بموقع

از آن استفاده نشد.

من می‌خواهم مطلب تازه‌ای ایراد کنم که چگونه می‌توان به ساختارهایی رسید که از آنها استفاده بهتری بشود. مصرف نفت و فراورده‌های نفتی در آینده سیر نزولی خواهد داشت که از جمله آنها مسائل محیط زیستی است. مالیات نفت و فراورده‌های نفتی در رابطه با این مسأله از سال آینده افزایش خواهد یافت. من جدا می‌گویم که در زمینه نفت ما به تعادل مورد نظر نمی‌رسیم.

توسعه تجارت مواد غیرنفتی

آقای دکتر شوزر در دنبال مطالب خود افزود: آنچه در روابط تجاری ما اهمیت اساسی دارد توسعه مبادلات غیرنفتی است. آلمان بزرگترین خریدار فراورده‌های غیرنفتی ایران است. اطلاع دارید که در زمینه گسترش مبادلات غیرنفتی اتاق آلمان با اتاق ایران همکاری‌های گسترده‌ای دارد. مسلماً باز هم امکانات بیشتری وجود دارد و من امیدوارم ما به نتایج درخشانتر و محسوس‌تری در این زمینه برسیم.

سخنان مجدد رئیس اتاق ایران

آقای میندس خاموشی رئیس اتاق ایران در پاسخ سخنان آقای دکتر شوزر گفتند: من نفت را بعنوان مثال ذکر کردم. ما هم در مورد نفت همین برداشت را داریم. تکیه سخنان من روی

نسبتها بود و نه روی مقدار. به هر حال موضوع نفت را برای موقع دیگری می‌گذاریم و امیدواریم به روزی برسیم که نسبتهای سالمی رعایت شود. لیکن در رابطه با کالاهای غیرنفتی، با توجه به اینکه آلمان بزرگترین شریک کالاهای غیرنفتی ایران است، این مطالب را می‌گویم.

شکل‌گیری اروپای متحد

رئیس اتاق ایران محور سخن را بر شکل‌گیری اروپای متحد و انتظاراتی که ایران در این زمینه از آلمان دارد، چرخانید. میندس خاموشی گفت: ما شکل‌گیری اروپای سال آینده را علیه خود می‌بینیم، در حالیکه علاقه داریم آنرا به نفع خود بسازیم. استانداردهای شما هر روز سخت‌تر و دقیق‌تر می‌شود. اگر چشمان را ببندیم و به بینیم هم شما مقررات خرید و هم مقررات فروش را به مادیکنه می‌کنید، طبیعاً می‌توانیم فرض کنیم چگونه بازاری در پیش رو خواهیم داشت. سیاستهای جاری دارد ما را با یک بلوک اروپا روبرو می‌کند. ما اینک با یک اروپای متحد روبرو هستیم و این سؤال مطرح است که بالاخره اروپای متحد چه خواهد کرد؟ من این مسائل را با کسی طرح می‌کنم که بعنوان رئیس کل شورای اتاقهای بازرگانی و صنایع آلمان باید کمک و یاور ما باشد.

سرمایه‌گذار یهای مشترک

رئیس اتاق ایران سپس به

مسأله سرمایه‌گذاریهای مشترک دو کشور اشاره کرد و گفت: ما در رابطه با سرمایه‌گذاریهای مشترک تلاش بسیار زیادی کردیم. اما متأسفانه با روبروشدن با مقطع سخت کنونی روند فعالیتهای ما رو به کندی گذاشت و الان تقریباً متوقف شده است. حدود دو ماه پیش با هیأت مدیره اتاق ایران و آلمان جلسهای داشتیم. من خواسته‌ها را مطرح کردم به ما گفتند موضوع حل شده است. حالا می‌بینیم هنوز با همان مشکلات روبرو هستیم. هنوز گشایش اعتبارات ما را تأیید نمی‌کنند در حالیکه خودشان یقین دارند که مطالباتشان را دریافت می‌کنند و بهره آنها را هم می‌گیرند. هنوز سخت با مشکل اعتبار روبرو هستیم این طرز رفتار یک شریک درباره شریک دیگر، مشکلات او را چند برابر خواهد کرد. از یکطرف فشار تخصیص ارز وجود دارد. از یک طرف به او فشار وارد می‌آورند از بازار بخرد، باین ترتیب فشار مضاعف می‌شود. من در کارهای روزانه وقتی وزارت دارائی جلو یک کارخانه را می‌گیرد، اعتراض می‌کنم که چرا جلوی کار او را می‌گیرید، او اگر کار نکند چگونه می‌تواند مطالبات خود را پرداخت کند؟ همین حرف را هم به بزرگترین شریک تجاری خود می‌گوئیم. اگر می‌خواهید با ما کار کنید باید کمک کنید تا چرخها بگردش خود ادامه دهند. ببخشید، من از طرفهای خودمان دارم به شما شکایت می‌کنم یعنی از فروشندگان آلمانی. امیدوارم این فشارها فقط اقتصادی باشد و

فشارهای سیاسی پشت سر آنها نباشد.

سخنان مجدد رئیس اتاق آلمان

آقای دکتر شوزر رئیس کل شورای اتاقهای بازرگانی و صنایع آلمان در پاسخ گفت: جای معذرت خواهی ندارد. ما باید با یکدیگر رک صحبت کنیم. این خصلت اتاقهاست که باید در آنها بی‌پرده سخن گفته شود. این مطلب را اول بگویم که در مسأله پرداخت دیون هیچ نوع مسأله سیاسی وجود ندارد. سیستم هرمس، که بخوبی از آن آگاه هستید، بسیار روشن و سخت‌گیرانه است و تحت ضوابط خاصی صادرات را بیمه می‌کند. کار هرمس مؤکداً طبق ضوابط شرکتهای بیمه است و هیچ نوع سیاستی پشت سر آن نیست.

ایران، کشوری که روی پای خود ایستاده

دکتر شوزر، سپس گفت: ما می‌دانیم که ایران کشوری است که روی پای خود ایستاده و حتی پرداختهای بلندمدت خود را پرداخته است. ما امروز صبح نزد مقامات بانک مرکزی بودیم و راجع به این مسأله مفصلاً صحبت کردیم. در حقیقت این بانکهای آلمانی بودند که با طولانی کردن مدت موافقت کردند و بعضی شرکتهای آلمانی نیز مهلت دریافت مطالباتشان را طولانی‌تر کردند باین ترتیب حسن نیت وجود دارد. رئیس بانک مرکزی گفته است

این مسأله در سال جاری حل خواهد شد. ما حداقل دو تاریخ برای سال جاری داریم، ایرانی و فرنگی و معلوم نیست هدف کدام سال است.

(آقای عسگر اولادی نایب رئیس اتاق ایران به شوخی گفتند اگر در سال جاری ایرانی هم این مسأله حل نشود باز جای خوشوقتی است. با توجه به اینکه سال ایرانی نزدیک به سه ماه بعد از شروع سال جدید مسیحی پایان می‌یابد، این گفته سبب تغییر نشاط آور در مذاکرات شد و برای مدتی مذاکرات بین‌المللی جالبی بین رؤسای دو هیأت جریان یافت که سبب تغییر مطلوب روحیه مجلس شد).

رئیس اتاق آلمان ادامه داد:

البته مسائل موجود موقتی است و راه حل صریحی هم ندارد. من همه این مطالب را به کشور خود می‌برم و طرح می‌کنم. البته انتظار معجزه نداشته باشید. شما در سال آخر برنامه پنجساله اول هستید و برنامه دوم نیز باید شروع شود طبعاً هزینه‌های اضافی خواهید داشت. ما باید امیدوار باشیم که نرخ ارز ثابت شده است.

- آقای مهندس خاموشی در پاسخ گفتند ما هم همین امید را داریم.

- رئیس اتاق آلمان گفت: این امید، ما را امیدوار می‌کند. - رئیس اتاق ایران گفت: من با کسی صحبت می‌کنم که اگر زیاد روی در خرید کردیم سهم زیادی از آن در رابطه با خرید از کشور شما بوده است.

- رئیس اتاق آلمان گفت: ما هم چه کنیم که مشتری ما زیادتز از قدرت پرداخت خود خریده است.

- رئیس اتاق ایران گفت: چه کنیم با فروشنده‌ایکه زیاد فروخته و حالا برای وصول مطالبات خود به ما فشار وارد می‌آورد؟ ما برمیانی اعتماد خریدیم.

پس از این گفت و شنیدهای کوتاه که کاملاً جنبه دوستانه داشت و با اندکی شوخی آمیخته بود، مذاکرات دوباره به مسیر رسمی و دوستانه قبلی بازگشت.

سرمایه گذار یهای مشترک

آقای مهندس خاموشی رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران گفت:

امیدوارم با تصمیمات مقامات آلمانی در زمینه گشایش اعتبار ما از این بحران موقت رهائی یابیم. اما آنچه در بلندمدت از آلمان انتظار داریم، کمک در امر سرمایه‌گذاری مشترک در بخش خصوصی است. ما با دوستان خود در اتاق مشترک روی این مسأله خیلی کار می‌کنیم.

ایران در آسیای مرکزی

رئیس اتاق ایران افزود ما این انتظار را داریم که با آلمان، پل خوبی در رابطه با جمهوریهای جدید شوروی سابق برقرار کنیم. در دو سال گذشته هر چه سمینار داشته‌ایم روی این مسأله تکیه داشته است و اگر اجازه دهید ما بخصوص می‌خواهیم پل ارتباطی آلمان با این کشورها باشیم و انتظار داریم اتاق فدرال آلمان و اتاق مشترک

ایران و آلمان ما را در این هدف یاری کند.

جمهوریهای اسلامی جمهوری سابق شوروی

رئیس اتاق آلمان در پاسخ گفت: نزد ما دروازه‌های بازی خواهید یافت. ما برخه از جمهوریهای جدید آسیای مرکزی را جمهوریهای اسلامی جمهوری سابق شوروی می‌نامیم. میدانید که برای ما گسترش بازارها در این قسمت از جهان به آسانی میسر نیست. امکانات شما در این زمینه بیشتر از ماست. آنچه من می‌توانم به شما بگویم اینست که در این راه احتمالاً تصورات رویانگیزی وجود دارد. واقعیت اینست که تجارت در این منطقه در سطح بسیار نازلی جریان دارد. همانطور که در آلمان هم برداشت می‌شود، این جمهوریها مانند چک، لهستان و حتی روسیه، بازارهای آینده هستند. من فکر می‌کنم هنوز خیلی طول بکشد تا این بازارها رشد کند. بعضی شرکت‌های آلمانی نیز در تصورات اولیه خود تجدیدنظر کرده و انتظارات خود را کاهش داده‌اند.

روی آوری به بازارهای سابق

رئیس اتاق آلمان افزود: اینک بعد از تصورات اولیه یکنوع بیداری مجدد در شرکت‌های آلمانی بوجود آمده و نتیجه این بیداری اینست که به سوی دوستان و مشتریان قدیمی خود مانند ایران روی بیاورند. باین ترتیب دوستی ما پایه و

بنیانی است که تحولاتی از آن دست را که از آن سخن می‌گوئید شروع کنیم.

تلاش برای بازارهای آینده

آقای مهندس خاموشی در پاسخ گفتند: من دقیقاً سخنان شما را قبول دارم. ما لاقبل می‌خواهیم در بازارهای جدید سهمی داشته باشیم. ما می‌دانیم کار کردن روی این بازارها جواب فوری نمی‌دهد ولی آینده و جبراجتماعی ایجاب می‌کند که اینها بصورت بازارهای خوبی درآیند ما هم علاقمند به ایجاد همان روابط گسترده قلی خود هستیم و باین جهت است که شاید بیش از حد توقع داریم.

سخنان نایب رئیس اتاق ایران

آقای اسدالله عسگر اولادی نایب رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در دنباله سخنان ناطقان قبلی گفت: جناب آقای رئیس کل شورای اتاقهای بازرگانی و صنایع آلمان، من به سهم خود از حضور شخصیت شما و همکاریتان در اتاق بازرگانی ایران تشکر می‌کنم. مطالب مهم شکافته و عنوان شد. من همین مطالب را از زاویه دیگری در میان می‌گذارم.

همانطور که می‌دانید ما کشوری غنی هستیم و تعهدات خود را بموقع انجام داده‌ایم. در کشور ما، مدیران ما علاقه زیادی به حفظ روابط بازرگانی با شما دارند. این علاقه دیرینه است و

به سختی می‌شود به آنها گفت آرام آرام از حجم تجارت با آلمان کم کنید و به بازارهای دیگر بروید. می‌خواهم اطمینان بدهم علاقه ما در تجارت با شما بسیار زیاد است. اما نسبت تجارت یک به هفت عادلانه نیست. ما باید از بازارهای دیگر پولی بدست آوریم و به شما بدهیم. ما را راهنمایی کنید از کجا بگیریم و به شما بدهیم؟ ما باید برویم جای دیگر نفت را بفروشیم و پول آنرا برای خرید کالاهای آلمانی صرف کنیم. یا باید از شما بخواهیم که خرید خودتان را از ما افزایش دهید. یا بخواهیم مطالبات خود را طولانی‌تر کنید. شما می‌دانید بازارهای جدیدی هستند که اگر ما به آنها نفت بفروشیم، آنها هم از ما می‌خواهند کالاهای خودشان را خریداری کنیم. با علاقه شدید ما این کار کمی مشکل است. باید راه دوم یا راه سوم را انتخاب کرد. در بخش کشاورزی ما قادریم بسیاری از نیازهای شما را جبران کنیم. شما در بازار اقتصادی اروپا نیز می‌توانید یار ما باشید. شما عضو ارشد جامعه مذکور هستید ولی ما گاه گله داریم که در بازار مذکور به ما کمک لازم را نمی‌کنید.

در زمینه تولیدات صنعتی

آقای عسکراولادی در دنبال سخنان خود گفت: در زمینه تولیدات صنعتی شما می‌توانید ما را یاری کنید تا کالائی که خودتان ندارید به این بازارها عرضه کنیم و با این کار بار بدهی ما را سبک کنید.

فرض سوم اینست که به بانکهای خود توصیه کنید مطالبات خود را طولانی‌تر کنند و اعتبارات بلندمدت در اختیار ما بگذارند. این چیزی است که ما قلباً به آن علاقه نداریم اما بخاطر اعتماد از شما و برای حل مشکلات موضعی فعلاً خواستار آن هستیم. در غیر اینصورت شما خودتان بفرمائید پیشنهاداتتان در این مورد چیست؟

پاسخ رئیس اتاق آلمان

آقای دکتر شوزر در پاسخ گفت: من رک می‌گویم این جور فکر کردن در مورد رابطه دو کشور راه‌گشای مشکل ما نیست. اگر در رابطه با اقتصاد جهان آزاد سخن می‌گوئیم، روابط دوجانبه مهم است، اما سرنوشت‌ساز نیست.

نه فقط در زمینه نفت، بلکه در دیگر کشورها می‌شود مطالعه کرد که در زمینه بهبود پرداختها چه گام‌هایی برداشته می‌شود. در گفتار شما بدبینی آشکاری نسبت به جامعه اروپا مشاهده می‌شود. برای آلمان چاره‌ای جز این نیست که آینده خود را با بازار بزرگ اروپا پیوند بزند و این روند آینده است و آلمان نیز آینده خود را در آن می‌بیند. همچنین برای این ۱۲ کشور مسأله دیگری وجود دارد. از اول ژانویه آینده به بعد هر کالائی که وارد یکی از این کشورها بشود بدون اشکال به همه کشورهای عضو می‌رود. ما طرفدار اروپای بدون مرز و آزاد

هستیم.

تجربه اروپا

اروپا در گذشته رشدی را تجربه کرده است که بدون این بازار بزرگ قابل تصور نبوده است. به شما اطمینان می‌دهم که شما در آینده در مجموع اروپا بیش از گذشته جنس صادر خواهید کرد.

بخش ضعیفی که در بازار مشترک وجود دارد کشاورزی - نساجی و فولاد است. احتمالاً شما بیشتر کشاورز هستید مشکل شما در کشاورزی غلات نیست کشت و میوه است. من در بازار آلمان گیلاسی بخوبی گیلاس ایران ندیده‌ام. چرا این محصول خوب را به آلمان صادر نمی‌کنید؟ بیائید فرضاً یک شرکت تأسیس کنیم و گیلاس به آلمان صادر کنیم.

(آقای عسکراولادی ما همین را می‌خواهیم. این اولین کمک شما به ماست)
آقای شوزر ادامه داد: من دیروز گفتم که چگونه کشوری مثل اسرائیل (فلسطین اشغالی) توانست فروش محصولات کشاورزی خود را در اروپا از صفر به ۱۰۰ برساند. هدف اینست که امکانات استفاده نشده زیادی در این راه وجود دارد. البته اینگونه دادوستدها عدم موازنه نفتی را جبران نخواهد کرد. اما این فقط گام کوچکی است.

اظهارات آقای مهندس محسن خلیلی

آنگاه آقای مهندس محسن

خلیلی خزانه‌دار اتاق سخنانی ابراز کردند و ضمن تجلیل از همکاری ایران و آلمان خاصه در زمینه‌های فرهنگی فنی و تخصصی خواستار مبادله اطلاعات اقتصادی - بازرگانی - تجاری و فنی بین دو کشور شدند. این جلسه در ساعت ۵/۳۰ بعد از ظهر پایان یافت. ■